

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการคัดแยกขยะของคน 4 Generations

Factors Affecting Waste Separation Behavior of 4 Generations

Received: March 11, 2019
Revised: December 20, 2019
Accepted: December 27, 2019

ภัทรานิษฐ์ ศรีจันทราพันธุ์ (Patranit Srijuntrapun)*

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการคัดแยกขยะของคน 4 Generations และค้นหาปัจจัยที่มีผลต่อระดับพฤติกรรมการคัดแยกขยะของคน 4 Generations โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรที่อาศัยในเขตกรุงเทพฯ ประกอบด้วยกลุ่มคนใน 4 ช่วง ดังนี้ 1) กลุ่มเบบี้บูมเมอร์ (Baby Boomer) คือ กลุ่มคนที่เกิดในช่วง พ.ศ. 2489 – 2507; 2) เจเนอเรชั่นเอ็กซ์ (Generation X) คือ กลุ่มคนที่เกิดในช่วง พ.ศ. 2508 – 2522; 3) เจเนอเรชั่นวาย (Generation Y) คือ กลุ่มคนที่เกิดในช่วง พ.ศ. 2523 – 2540 และ 4) เจเนอเรชั่นแซด (Generation Z) คือ กลุ่มคนที่เกิดในช่วง พ.ศ. 2541 - 2552 การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามจำนวน 400 ชุด ในเขตพื้นที่กรุงเทพฯ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน คือ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยมากกว่า 2กลุ่ม(F-test)และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ(Multiple Linear Regression)

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มคนทั้ง 4 Generations มีพฤติกรรมการคัดแยกขยะในระดับปานกลาง และหากพิจารณาในรายละเอียดพบว่า กลุ่มที่มีพฤติกรรมการคัดแยกขยะในระดับมากที่สุด คือ กลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์ นอกจากนี้ ปัจจัยที่มีผลต่อระดับพฤติกรรมการคัดแยกขยะมีความแตกต่างกันในแต่ละช่วงวัย ดังนี้ (1) ตัวแปรแหล่งรับซื้อขยะรีไซเคิล แรงจูงใจภายในของการคัดแยกขยะ รายได้ต่อเดือน และระดับการศึกษา เป็นตัวแปรที่ใช้ทำนายพฤติกรรมเกี่ยวกับการกำจัดขยะและการคัดแยกขยะ ของกลุ่มเบบี้บูมเมอร์ ได้ร้อยละ 49.1 (2) ตัวแปรทัศนคติเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อการจัดการและคัดแยกขยะ และอัตราค่าธรรมเนียมขยะที่จ่ายต่อเดือน เป็นตัวแปรที่ใช้ทำนายพฤติกรรมการคัดแยกขยะของเจเนอเรชั่นเอ็กซ์ ได้ร้อยละ 25.9 (3) ตัวแปรทัศนคติเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อการจัดการและคัดแยกขยะ คนที่คัดแยกขยะในครัวเรือน และรายได้ต่อเดือน เป็นตัวแปรที่ใช้ทำนายพฤติกรรมการคัดแยกขยะของเจเนอเรชั่นวาย ได้ร้อยละ 26.7 (4) ตัวแปรทัศนคติเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อการจัดการและคัดแยกขยะ แรงจูงใจภายในของการคัดแยกขยะ และระดับการศึกษาเป็นตัวแปรที่ใช้ทำนายพฤติกรรมการคัดแยกขยะของเจเนอเรชั่นแซดได้ร้อยละ 31.9 ซึ่งองค์ความรู้เหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่องานส่งเสริมการคัดแยกขยะเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับช่วงอายุของกลุ่มคนที่เข้าร่วมกิจกรรมและนำไปสู่ความสำเร็จของการคัดแยกขยะอย่างแท้จริง

คำสำคัญ : การคัดแยกขยะ, กลุ่มเบบี้บูมเมอร์, เจเนอเรชั่นเอ็กซ์, เจเนอเรชั่นวาย, เจเนอเรชั่นแซด

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

Associate Professor Dr., the Department of Education, Faculty of Social Sciences and Humanities,

Email: nisa_lay@hotmail.com, 02-8002840-78 ext 1331

Abstract

This study aims to compare the varying degrees of waste separation behaviors among people in four generations, as well as to investigate the factors which influenced their waste separation behaviors. The population sample consisted of people living in Bangkok who were divided into 4 age groups: 1) Baby Boomer (born between 1946-1964); 2. Generation X (born between 1965-1979); 3. Generation Y (born between 1980-1997); and 4. Generation Z (born between 1998-2009). The data was collected from 400 questionnaires within Bangkok areas. Data were analyzed by using descriptive statistic, which includes frequency, percentage, mean, and standard deviation, and inferential statistic, which consists of analysis of variance and Multiple Linear Regression.

Results revealed moderate degrees of waste separation behaviors for all four generations. Further investigation also revealed that Generation X has the highest degree of waste separation behaviors of all the four age groups. In addition, there are different factors that influence the waste separation behaviors: (1) attitudinal variables concerning the responsibility and internal motivations for waste management and waste separation, and education levels, which predict waste separation behaviors of Generation Z with 31.9% accuracy; (2) attitudinal variables concerning the responsibility for waste management and waste separation, the person who handles waste separation in the household, and monthly income, which predict waste separation behaviors of Generation Y with 26.7% accuracy; (3) attitudinal variables concerning the responsibility for waste management and waste separation, and the monthly cost of waste disposal, which predict waste separation behaviors of Generation X with 25.9% accuracy; (4) variables concerning dealers in recyclable waste, internal motivations for waste separation, monthly income, and education levels, which predict waste management and waste separation behaviors of Baby Boomers with 49.1% accuracy. These will be very useful for the promotion of waste sorting in each age group leading to the success of waste separation.

Keywords: Waste separation, Baby Boomer, Generation X, Generation Y, Generation Z

บทนำ

“ขยะ” เป็นปัญหาสำคัญที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีและก่อให้เกิดผลกระทบมากมาย เช่น มลพิษทางอากาศที่เกิดจากการเผาขยะกลางแจ้งทำให้เกิดควันและสารพิษทางอากาศ มลพิษทางน้ำที่เกิดจากการกองขยะบนพื้น เมื่อฝนตกลงมาบนกองขยะ สารพิษจะไหลลงสู่แหล่งน้ำทำให้เกิดน้ำเสีย และมูลฝอยตกค้างยังเป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค ซึ่งล้วนแต่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน จึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการอย่างถูกวิธีและเร่งด่วน รัฐบาลซึ่งนำโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) กำหนดให้การจัดการขยะเป็นวาระแห่งชาติ และได้มีมติเห็นชอบ roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ที่มี “การลดและคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง” เป็นหนึ่งในขั้นตอนสำคัญใน roadmap รวมถึงการสร้างวินัยและสร้างจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ให้ประชาชนทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางจนถึงการกำจัดขั้นสุดท้าย โดยการคัดแยกขยะ (Waste Separation) เป็นกระบวนการหรือกิจกรรมในการจัดแบ่งหรือแยกขยะออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามลักษณะของขยะ เช่น แก้ว กระดาษ พลาสติก โลหะ อลูมิเนียม โดยใช้แรงงานคนหรือเครื่องจักรกลเพื่อนำกลับไปใช้ประโยชน์ใหม่ หรือใช้ประโยชน์ทางพาณิชย์ (Pollution Control Department, 2008) ถึงแม้ปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกคัดแยก ณ ต้นทาง และนำกลับมาใช้ประโยชน์ ในปี 2560 จะมีปริมาณเพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 47 แต่ปริมาณขยะที่กำจัดไม่ถูกต้องก็ยังมีมากถึง 7.17 ล้านตัน (Pollution Control Department, 2018) อีกทั้งการประชาสัมพันธ์และรณรงค์การคัดแยกขยะ ณ ต้นทางที่ผ่านมามุ่งเน้นประโยชน์เพื่อการสร้างรายได้จากการคัดแยกขยะเป็นหลัก (Pollution Control Department, 2007) ซึ่งอาจกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมคัดแยกขยะสำหรับบางช่วงวัยที่ให้ความสำคัญกับเรื่องเศรษฐกิจเท่านั้น เหล่านี้ล้วนสะท้อนปัญหาที่สำคัญ คือ แนวทางส่งเสริมการจัดการขยะในประเทศไทยยังไม่ครอบคลุมทุกช่วงวัย ทำให้การคัดแยกขยะที่ผ่านมายังไม่บรรลุผลเท่าที่ควร

สถานการณ์ภายในสังคมประกอบด้วยบุคคลหลากหลายช่วงอายุซึ่งจะต้องอยู่อาศัยร่วมกัน จากความต่างของวัย มุมมองและวิถีคิด ส่งผลให้เกิดความแตกต่างกันของพฤติกรรม ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากอิทธิพลของสภาพสังคมในแต่ละยุคสมัยส่งผลต่อทัศนคติ และรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้คนให้มีความแตกต่างกันออกไป โดยกลุ่มคนรุ่นราวคราวเดียวกันจะมีประสบการณ์จากเหตุการณ์หรือสภาพแวดล้อมที่คล้าย ๆ กัน ซึ่งจะมีเอกลักษณ์ในทัศนคติหรือพฤติกรรมร่วมกัน (Dechawatanapaisal, 2009) ซึ่งนักวิชาการได้แบ่งกลุ่มในแต่ละยุคสมัยออกเป็นหลายเจเนอเรชัน (Generation) ได้แก่ เบบี้บูมเมอร์ (Baby Boomer) เจเนอเรชันเอ็กซ์ (Generation X) เจเนอเรชันวาย (Generation Y) เจเนอเรชันแซด (Generation Z) (Caritas Thailand, 2018)

โดยเจเนอเรชันเบบี้บูมเมอร์ (เจนบี หรือ ยุคบุปผาชน) เป็นกลุ่มประชากรที่เกิดระหว่างระหว่าง พ.ศ. 2489 - 2507 หรือช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง คนในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ได้เกษียณอายุไปแล้วและบางส่วนกำลังเข้าใกล้ช่วงเวลาเกษียณอายุ (Zemke, Raines & Filipczak, 1999) ประชากรกลุ่มนี้เติบโตมาพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจไปสู่ยุคอุตสาหกรรม ทำให้เกิดการสร้างงานใหม่ ๆ และเกิดการแข่งขันมากขึ้น จึงส่งผลให้ประชากรกลุ่มนี้มีลักษณะนิสัยมุ่งมั่นกับการทำงาน มุ่งเทให้กับการทำงานและองค์กรอย่างมากมีความภาคภูมิใจต่อองค์กรสูง มีความยึดมั่นและเคร่งครัดในกฎเกณฑ์ (Dechawatanapaisal, 2009)

เจนเนอร์ชั่นเอ็กซ์ เป็นกลุ่มประชากรที่เกิดระหว่าง พ.ศ. 2508 - 2522 เป็นรุ่นลูกของเจนเนอร์ชั่นเบบี้บูมเมอร์ซึ่งเกิดมาพร้อมกับโลกที่เริ่มมีการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจสูง จึงเริ่มไม่นิยมมีลูกมาก สภาพแวดล้อมทางสังคมและเศรษฐกิจมุ่งไปทางความเป็นปัจเจกบุคคล และวัตถุนิยมสูงขึ้น กลุ่มเจนเนอร์ชั่นเอ็กซ์จะพึ่งพาความรู้ ความสามารถของตนเองในการดำเนินชีวิตและการทำงาน ซึ่งจะทำให้ปรับตัวได้ดีในสถานการณ์ที่กำลังเปลี่ยนแปลง (Kengkarnchang, 2013) คนกลุ่มนี้มักให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิต ครอบครัว และสัมพันธภาพในสังคมของตนเองด้วย จึงมักมองว่างานเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตเท่านั้น ทำให้เกิดการสร้างสรรค์ระหว่างการทำงานและชีวิตส่วนตัวได้ค่อนข้างดี

กลุ่มเจนเนอร์ชั่นวาย (Why Generation หรือยุค Millennials) เป็นกลุ่มประชากรที่เกิดระหว่าง พ.ศ. 2523 - 2540 เป็นช่วงที่วิทยาการต่าง ๆ เจริญเติบโตก้าวหน้าอย่างชัดเจน เกิดสื่อรูปแบบใหม่ชนิดต่าง ๆ ที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน กลุ่มเจนเนอร์ชั่นยามีลักษณะที่ต้องการอิสระ ความเป็นตัวของตัวเองสูง เคารพคนอื่นที่ตัวตน กล้าแสดงออกทางความคิด การพูด การแต่งกาย มีความอดทนต่ำ ชอบท้าทายกฎระเบียบ มีความทะเยอทะยานต้องการประสบความสำเร็จในระยะเวลานาน ชอบการเปลี่ยนแปลง ค่อนข้างกับเทคโนโลยี มีความกระตือรือร้น มองโลกในแง่ดี ชอบความสะดวกสบาย และมีไอเดียชอบคิดอะไรนอกกรอบ (Meier & Crocker, 2010)

เจนเนอร์ชั่นแซด เป็นกลุ่มคนที่เกิดช่วง พ.ศ. 2541-2552 ปัจจุบันเป็นกลุ่มคนที่มีความสามารถหลากหลาย มีทักษะความสามารถหลายด้านโดยเฉพาะด้านเทคโนโลยี กลุ่มนี้มักทำตามความต้องการของตนเอง ชอบความสะดวกสบาย ไม่ชอบพิธีการ และสามารถทำอะไรหลาย ๆ อย่างได้ในคราวเดียวกัน ชอบทำงานแบบอิสระ เป็นกลุ่มคนทำงานหน้าใหม่ไฟแรง แต่ยังอ่อนต่อประสบการณ์ สนุกกับการทำงานเป็นทีม ไม่ชอบอยู่ในกรอบ ไม่ชอบเงื่อนไข ไม่ชอบการทำงานที่มีการผูกมัดตัวเอง เนื่องจากมีความรู้สึกที่ตัวเองจะเอาตัวรอดเอาเปรียบตัวเอง คนกลุ่มนี้จึงชอบการแสดงออก ความเป็นตัวของตัวเองสูง ในปัจจุบัน หากองค์กรใดมีบุคลากรที่ทำงานร่วมกันอยู่หลายช่วงอายุคนอาจจะเกิดปัญหาในการประสานงานกันในองค์กรเนื่องจากมีแนวคิดมุมมองและความต้องการที่แตกต่างกัน

จากการศึกษาเอกสารผลงานวิจัยที่ผ่านมาเกี่ยวกับเจนเนอร์ชั่นทั้งในและต่างประเทศ พบว่าส่วนใหญ่เป็นการศึกษาความแตกต่างของเจนเนอร์ชั่นกับเทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น พฤติกรรมการบริโภคในช่องทาง การขายสินค้าและบริการ (Lipowski, 2017) พฤติกรรมการซื้อสินค้า (Lissitsa & Kol, 2016; Hanmano, 2015) พฤติกรรมความปลอดภัย (Gao, Cao & Xu, 2015) ซึ่งสะท้อนให้เห็นความแตกต่างของแต่ละเจนเนอร์ชั่น กับความก้าวหน้าของเทคโนโลยี รวมไปถึงการศึกษาพฤติกรรมอัตลักษณ์เฉพาะของแต่ละเจนเนอร์ชั่นในหลากหลายประเด็น เช่น ความพึงพอใจของพนักงานในการทำงาน (Pranglit & Santidhirakul, 2015) ความพร้อมในการอยู่ร่วมในสังคมผู้สูงอายุ (Sirisunyaluck, 2016) พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Kamolsupachinda, 2015) การเปิดรับสื่อและการยอมรับนวัตกรรมของผู้บริโภค (Sirithorn & Chirapravati, 2012) เหล่านี้ล้วนทำให้เกิดความเข้าใจในพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ได้รับอิทธิพลมาจากสภาพแวดล้อมในแต่ละเจนเนอร์ชั่น อย่างไรก็ตามการศึกษาในประเด็นเจนเนอร์ชั่นกับสิ่งแวดล้อมยังคงมีอยู่น้อยมาก (Wanodya & Perera, 2018)

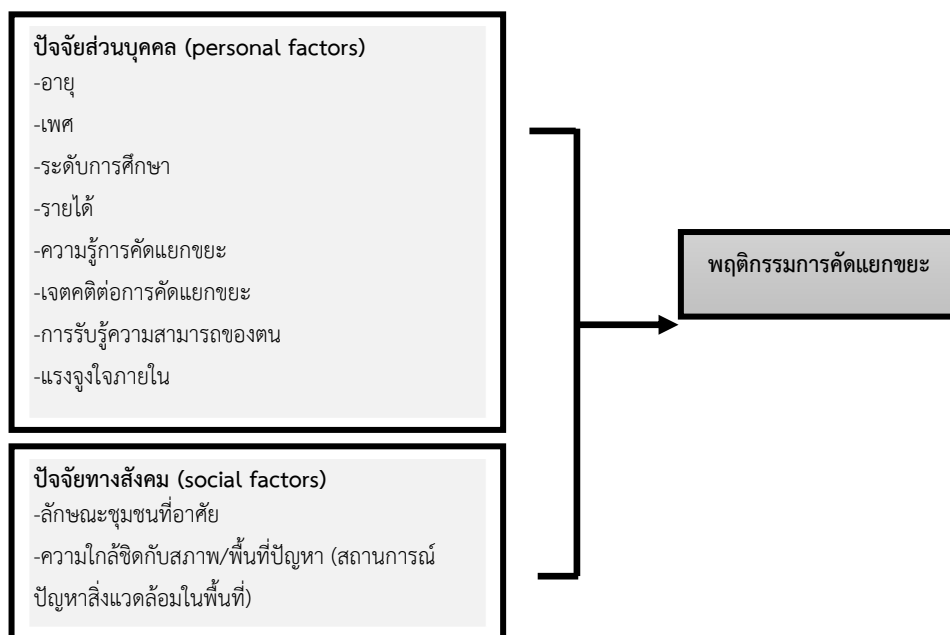
ในการจัดการปัญหาขงนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเข้าใจมุมมอง วิธีคิด และปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของคนในแต่ละเจนเนอเรชั่น เพื่อนำปัจจัยที่แตกต่างกันดังกล่าวไปสร้างนโยบายขับเคลื่อนและส่งเสริมพฤติกรรมของแต่ละเจนเนอเรชั่นอย่างเหมาะสม ก่อให้เกิดการบูรณาการจัดการขงที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของแต่ละบุคคลในสังคมเพื่อให้การจัดการขงบรรลุผลอย่างแท้จริง การทำความเข้าใจคนและปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับพฤติกรรมในการคัดแยกขงของคนในแต่ละเจนเนอเรชั่น จะเป็นหนึ่งแนวทางในการเติมเต็มกระบวนการจัดการและการคัดแยกขงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงมุ่งเน้นการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมและค้นหาปัจจัยที่มีผลต่อระดับพฤติกรรมการคัดแยกขงของคนในแต่ละเจนเนอเรชั่น โดยเป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ซึ่งผลการศึกษาจะเป็นการสะท้อนมุมมองใหม่และแตกต่างจากแนวทางการคัดแยกขงที่เคยมีมา ซึ่งจะเป็องค์ความรู้ที่มีประโยชน์ยิ่งสำหรับหน่วยงานหรือนักวิจัยที่จะส่งเสริมกิจกรรมการคัดแยกขงเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับช่วงอายุของกลุ่มคนที่เข้าร่วมกิจกรรมและนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อมของประเทศอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของกาวิจัย

- 1) เพื่อเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการคัดแยกขงของคน 4 Generations
- 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระดับพฤติกรรมการคัดแยกขงของคน 4 Generations

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมและค้นหาปัจจัยที่มีผลต่อระดับพฤติกรรมการคัดแยกขงของคนในแต่ละ Generation โดยมีการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 2,753,972 คนที่มีสัญชาติไทยและมีชื่อในทะเบียนบ้าน (ศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร) คำนวณหากลุ่มตัวอย่างจากสูตรคำนวณขนาดตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน และกระจายจำนวนตัวอย่างอย่างเท่า ๆ กันใน 4 ช่วงอายุ ดังนี้ 1) กลุ่มเบบี้บูมเมอร์ คือ กลุ่มคนที่เกิดในช่วง พ.ศ. 2489 – 2507 2) กลุ่มเจนเนอเรชั่นเอ็กซ์ คือ กลุ่มคนที่เกิดในช่วง พ.ศ. 2508 – 2522 3) กลุ่มเจนเนอเรชั่นวาย คือ กลุ่มคนที่เกิดในช่วง พ.ศ. 2523 – 2540 และ 4) กลุ่มเจนเนอเรชั่นแซด คือ กลุ่มคนที่เกิดในช่วง พ.ศ. 2541-2552 โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบกำหนดโควตา (Quota sampling)

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บและรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามปลายปิด (Close-ended Questionnaire) ประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง คือ เพศ วุฒิการศึกษา และรายได้ โดยจะมีการคัดกรองกลุ่มตัวอย่างตามช่วงอายุใน 4 กลุ่ม โดยใช้เกณฑ์การแบ่งช่วงอายุ ตามคำจำกัดความของผู้วิจัย ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมคัดแยกขยะประกอบด้วย 1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะและคัดแยกขยะ 2) ทศนคติเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อการจัดการและคัดแยกขยะ 3) การรับรู้ความสามารถของตนในการคัดแยกขยะ 4) แรงจูงใจภายในของการคัดแยกขยะ 5) พฤติกรรมเกี่ยวกับการคัดแยกขยะ

โดยแบบสอบถามได้รับการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน แล้วคำนวณค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Index of congruence: IOC) อยู่ระหว่าง 0.52-0.89 ซึ่งสามารถยอมรับได้ และนำไปเก็บข้อมูลเพื่อทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability test) ของแบบสอบถาม โดยมีการนำไปทดสอบ (Try out) จำนวน 30 ชุด และนำมาทดสอบความเชื่อมั่นที่ระดับร้อยละ 95 โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ของครอนแบคอัลฟา (Cronbach's Alpha) ซึ่งได้ .719 แสดงให้เห็นว่าเครื่องมือมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้ในการศึกษานี้ได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลด้วยสถิติเชิงพรรณนาที่แสดงผลข้อมูลในรูปความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) รวมทั้งทำการวิเคราะห์ปัจจัยมีผลต่อระดับพฤติกรรมการคัดแยกขยะของคน 4 Generations โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐาน โดยมีการตั้งระดับความเชื่อมั่นไว้ที่ร้อยละ 95 โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ได้แก่ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม (F-test) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression)

ผลการศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการคัดแยกขยะและปัจจัยที่มีผลต่อระดับพฤติกรรมการคัดแยกขยะของคน 4 Generations สรุปสาระสำคัญของการศึกษา ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีดังนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 61.0 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 54.8 อาชีพส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.0 รองลงมาคืออาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 มีอาชีพค้าขาย จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 มีรายได้ครัวเรือนต่อเดือนส่วนใหญ่ระหว่าง 10,000 – 30,000 บาท จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 54.0 ส่วนใหญ่อาศัยอยู่บ้านเดี่ยวจำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 42.0 รองลงมาอาศัยอยู่หอพัก/อาคารชุด จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 มีการจ่ายอัตราค่าธรรมเนียมเก็บขยะที่จ่ายต่อเดือนส่วนใหญ่ราคา 1-20 บาท จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 44.0 ไม่ได้จ่าย จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 26.3

นอกจากนี้ ขยะในครัวเรือนส่วนใหญ่เป็นเศษอาหาร จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3 รองลงมาเป็นขยะรีไซเคิล จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 44.3 เป็นโลหะ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8 และเป็นขยะอื่น ๆ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8 แหล่งรับซื้อขยะรีไซเคิลส่วนใหญ่ คือ ซาเล้ง จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 56.5 และรองลงมาไม่มีแหล่งรับซื้อขยะรีไซเคิล จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5 มีแหล่งรับซื้อขยะรีไซเคิลร้านรับซื้อใกล้บ้าน จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 และอื่น ๆ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคัดแยกขยะ

ในการศึกษาปัจจัยเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคัดแยกขยะ พบว่า

1) **ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะและคัดแยกขยะ** กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก จำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 72.5 รองลงมามีความรู้ระดับปานกลาง จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 และไม่มีกลุ่มตัวอย่างคนใดมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะและคัดแยกขยะในระดับน้อย

2) **ทัศนคติเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อการจัดการและคัดแยกขยะ** กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติเชิงบวกเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อการจัดการและคัดแยกขยะ จำนวน 321 คน คิดเป็นร้อยละ 80.2 รองลงมามีทัศนคติในระดับปานกลาง จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 19.8 ตามลำดับ และไม่มีกลุ่มตัวอย่างคนใดมีทัศนคติเชิงลบเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อการจัดการและคัดแยกขยะ

3) **การรับรู้ความสามารถของตนในการคัดแยกขยะ** กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีการรับรู้ความสามารถของตนในการคัดแยกขยะระดับความเชื่อมั่นมาก โดยมีการรับรู้ความสามารถของตนในระดับมาก 2 ประเด็น คือ (1) ความสามารถในการหาข้อมูลความรู้เพื่อการคัดแยกขยะ และ (2) ความสามารถในการคัดแยกขยะรีไซเคิลออกจากขยะทั่วไป

4) **แรงจูงใจภายในของการคัดแยกขยะ** กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีแรงจูงใจภายในของการคัดแยกขยะอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีแรงจูงใจภายในของการคัดแยกขยะในระดับมาก 4 ประเด็น คือ (1) รู้สึกว่าตนเองได้ช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมส่วนรวม (2) รู้สึกว่าตนเองมีความสามารถที่มองหาช่องทางในการสร้างเงินได้ (3) รู้สึกภูมิใจที่สร้างรายได้เล็กๆ น้อยๆ จากของที่ไม่มีค่า/ที่เหลือทิ้ง และ (4) รู้สึกมีคุณค่าที่ได้ช่วยเหลือและลดภาระงานของพนักงานเก็บขยะ

5) **พฤติกรรมเกี่ยวกับการคัดแยกขยะ** กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเกี่ยวกับการคัดแยกขยะโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีจำนวน 356 คน คิดเป็นร้อยละ 89.0 รองลงมามีพฤติกรรมเกี่ยวกับการคัดแยกขยะในระดับมากจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.8 และมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการคัดแยกขยะในระดับน้อย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ

6) **การเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการคัดแยกขยะ** ระดับพฤติกรรมการคัดแยกขยะของคนกลุ่มเบบี้บูมเมอร์, เจเนอเรชันเอ็กซ์, เจเนอเรชันวาย และเจเนอเรชันแซต ส่งผลต่อการคัดแยกขยะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($c^2 = 13.614$) กล่าวคือ เจเนอเรชันเอ็กซ์ มีพฤติกรรมคัดแยกขยะในระดับมากกว่า กลุ่มเบบี้บูมเมอร์, เจเนอเรชันวาย และเจเนอเรชันแซต ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการคัดแยกขยะของ 4 Generations

n=400

ช่วงวัย	พฤติกรรมการคัดแยกขยะ			c ²	P
	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติปานกลาง	ปฏิบัติน้อย		
Baby Boomer	6 (6.0)	94 (94.0)	0 (0.00)	13.614	.034
Generation X	18 (18.0)	82 (82.0)	0 (0.0)		
Baby Boomer	6 (6.0)	94 (94.0)	0 (0.00)	13.614	.034
Generation Y	6 (6.0)	93 (93.0)	1 (1.0)		
Generation Z	13 (13.0)	87 (87.0)	0 (0.0)		

P<.05

3. ปัจจัยที่มีผลต่อระดับพฤติกรรมการคัดแยกขยะของคนในแต่ละ Generations

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระดับพฤติกรรมการคัดแยกขยะของคนแต่ละ Generation ผู้วิจัยใช้ตัวแปรพยากรณ์ 14 ตัว ได้แก่ เพศ (X1) ระดับการศึกษา (X2) อาชีพ (X3) รายได้ครัวเรือนต่อเดือน (X4) ประเภทที่พัก (X5) อัตราค่าธรรมเนียมขยะที่จ่ายต่อเดือน (X6) รถขยะมาเก็บขยะที่ครัวเรือน (X7) ประเภทขยะในครัวเรือน (X8) คนที่คัดแยกขยะของครัวเรือน (X9) แหล่งรับซื้อขยะรีไซเคิล (X10) ความรู้ความเข้าใจ (X11) ทักษะ (X12) แรงจูงใจภายในของการคัดแยกขยะ (X13) และ การรับรู้ความสามารถ (X14) มาศึกษาว่าปัจจัยดังกล่าวมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการทำงานอย่างไร และปัจจัยใดบ้างที่จะสามารถพยากรณ์พฤติกรรมเกี่ยวกับการคัดแยกขยะในแต่ละช่วงอายุ ดังนั้นจึงได้วิเคราะห์โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (stepwise multiple regression) โดยเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการถดถอยด้วยเทคนิค Stepwise ใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้นจะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H0) ก็ต่อเมื่อ Sig. มีค่าน้อยกว่า .05 โดยพบว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทุกข้อ ซึ่งผลการทดสอบแสดงดังตารางโดยสรุป ดังนี้

3.1 สมมติฐาน ข้อ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางสังคมส่งผลต่อระดับพฤติกรรมการคัดแยกขยะของกลุ่มเบบี้บูมเมอร์

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) และคะแนนมาตรฐาน (beta) และแสดงสมการถดถอยพหุคูณที่ใช้พยากรณ์พฤติกรรมเกี่ยวกับการคัดแยกขยะของกลุ่มเบป็ูมเมอร์ (n = 100 คน)

ตัวแปรพยากรณ์	b	SE	beta	t	Sig.
แหล่งรับซื้อขยะรีไซเคิล(X10)	.073	.029	.193	2.463	.016
แรงจูงใจภายในของการคัดแยกขยะ(X13)	.113	.019	.486	5.939	.000
รายได้ครัวเรือน/เดือน(X4)	-.105	.033	-.339	-3.194	.002
ระดับการศึกษา(X2)	-.023	.009	-.261	-2.460	.016

R = .701 R² = .491 F = 22.955
SE_{est} = .132 R²_{adj} = .470 a = .1.664

จากตารางที่ 2 พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเกี่ยวกับการคัดแยกขยะของกลุ่มเบป็ูมเมอร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ แหล่งรับซื้อขยะรีไซเคิลแรงจูงใจภายในของการคัดแยกขยะ รายได้ครัวเรือน/เดือน และระดับการศึกษา ทำนายพฤติกรรมเกี่ยวกับการคัดแยกขยะของกลุ่มเบป็ูมเมอร์ ได้ร้อยละ 49.1 โดยสร้างเป็นสมการ ดังนี้

$$\text{พฤติกรรมการคัดแยกขยะ} = 1.664 + .073(X10) + .113(X13) - .105(X4) - .023(X2)$$

ดังนั้น ผลการทดสอบสมมติฐานจึงปฏิเสธสมมติฐานทางสถิติ (H0) และยอมรับสมมติฐานทางการวิจัย (H1) เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางสังคมส่งผลต่อระดับพฤติกรรมการคัดแยกขยะของกลุ่มเบป็ูมเมอร์

3.2 สมมติฐาน ข้อ 2 ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางสังคมส่งผลต่อระดับพฤติกรรมการคัดแยกขยะของกลุ่มเจนเนอร์ชั่นเอ็กซ์

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) และคะแนนมาตรฐาน (beta) และแสดงสมการถดถอยพหุคูณที่ใช้พยากรณ์พฤติกรรมเกี่ยวกับการคัดแยกขยะของเจนเนอร์ชั่นเอ็กซ์ (n = 100 คน)

ตัวแปรพยากรณ์	b	SE	beta	t	Sig.
ทัศนคติ(X12)	.208	.049	.379	4.220	.000
อัตราค่าธรรมเนียมขยะที่จ่ายต่อเดือน (X6)	.086	.030	.263	2.922	.004

R = .509 R² = .259 F = 16.952
SE_{est} = .184 R²_{adj} = .244 a = .1.131

จากตารางที่ 3 พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเกี่ยวกับการคัดแยกขยะของเจเนอเรชั่น เอ็กซ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ทักษะคิดเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อการจัดการและคัดแยกขยะ และอัตราค่าธรรมเนียมขยะที่จ่ายต่อเดือน ทำนายพฤติกรรมเกี่ยวกับการคัดแยกขยะของเจเนอเรชั่นวาย ได้ร้อยละ 25.9 โดยสร้างเป็นสมการ ดังนี้

$$\text{พฤติกรรมเกี่ยวกับการคัดแยกขยะ} = 1.131 + .208(X12) + .086(X6)$$

ดังนั้น ผลการทดสอบสมมติฐานจึงปฏิเสธสมมติฐานทางสถิติ (H0) และยอมรับสมมติฐานทางการวิจัย (H1) เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางสังคมส่งผลกระทบต่อระดับพฤติกรรมคัดแยกขยะของกลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์

3.3 สมมติฐาน ข้อ 3 ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางสังคมส่งผลกระทบต่อระดับพฤติกรรมคัดแยกขยะของกลุ่มเจเนอเรชั่นวาย

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) และคะแนนมาตรฐาน (beta) และแสดงสมการถดถอยพหุคูณที่ใช้พยากรณ์พฤติกรรมเกี่ยวกับการคัดแยกขยะของเจเนอเรชั่นวาย (n = 100 คน)

ตัวแปรพยากรณ์	b	SE	beta	t	Sig.
ทัศนคติ(X12)	.237	.047	.486	5.030	.000
คนที่คัดแยกขยะ(X9)	.059	.015	.386	3.961	.000
รายได้ครัวเรือนต่อเดือน(X4)	-.103	.042	-.219	-2.472	.015

$$R = .517 \quad R^2 = .267 \quad F = 11.679$$

$$SE_{est} = .208 \quad R^2_{adj} = .244 \quad a = .1.169$$

จากตารางที่ 4 พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเกี่ยวกับการคัดแยกขยะของเจเนอเรชั่นวายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ทักษะคิดเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อการจัดการและคัดแยกขยะ คนที่คัดแยกขยะในครัวเรือน และรายได้ต่อเดือน ทำนายพฤติกรรมเกี่ยวกับการคัดแยกขยะของเจเนอเรชั่นวาย ได้ร้อยละ 26.7 โดยสร้างเป็นสมการ ดังนี้

$$\text{พฤติกรรมเกี่ยวกับการคัดแยกขยะ} = 1.169 + .237(X12) + .059(X9) - .103(X4)$$

ดังนั้น ผลการทดสอบสมมติฐานจึงปฏิเสธสมมติฐานทางสถิติ (H0) และยอมรับสมมติฐานทาง การวิจัย (H1) เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางสังคมส่งผลต่อระดับ พฤติกรรมการคัดแยกขยะของกลุ่มเจนเนอเรชั่นวาย

3.4 สมมติฐาน ข้อ 4 ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางสังคมส่งผลต่อระดับพฤติกรรมการคัดแยกขยะ ของกลุ่มเจนเนอเรชั่นแซด

ตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) และคะแนนมาตรฐาน (beta) และแสดง สมการถดถอยพหุคูณที่ใช้พยากรณ์พฤติกรรมเกี่ยวกับการคัดแยกขยะของเจนเนอเรชั่นแซด (n = 100 คน)

ตัวแปรพยากรณ์	b	SE	beta	t	Sig.
ทัศนคติ(X12)	.163	.042	.332	3.837	.000
แรงจูงใจภายในของ การคัดแยกขยะ(X13)	.170	.036	.420	4.718	.000
ระดับการศึกษา(X2)	.072	.021	.314	3.456	.001

R = .565 R² = .319 F = 14.987

SE_{est} = .249 R²_{adj} = .298 a = .284

จากตารางที่ 5 พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเกี่ยวกับการคัดแยกขยะของ เจนเนอเรชั่นแซด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ทัศนคติเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อการจัดการ และคัดแยกขยะ แรงจูงใจภายในของการคัดแยกขยะ และระดับการศึกษา ทำนายพฤติกรรมเกี่ยวกับการคัดแยก ขยะของเจนเนอเรชั่นแซด ได้ร้อยละ 31.9 โดยสร้างเป็นสมการ ดังนี้

$$\text{พฤติกรรมเกี่ยวกับการคัดแยกขยะ} = .284 + .163(X12) + .170(X13) + .072(X2)$$

ดังนั้น ผลการทดสอบสมมติฐานจึงปฏิเสธสมมติฐานทางสถิติ (H0) และยอมรับสมมติฐานทาง การวิจัย (H1) เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางสังคมส่งผลต่อระดับพฤติกรรม การคัดแยกขยะของกลุ่มเจนเนอเรชั่นแซด

โดยสามารถสรุปผลปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการคัดแยกขยะของทั้ง 4 Generations ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการคัดแยกขยะของ 4 Generations

ช่วงวัย	ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการคัดแยกขยะ			
Baby Boomer	+ แหล่งรับซื้อขยะรีไซเคิล	+ แรงจูงใจภายในของการคัดแยกขยะ	- รายได้ต่อเดือน	- ระดับการศึกษา
Generation X	+ ทศนคติ	+ อัตราค่าธรรมเนียมขยะที่จ่ายต่อเดือน		
Generation Y	+ ทศนคติ	+ คนที่คัดแยกขยะ	- รายได้ต่อเดือน	
Generation Z	+ ทศนคติ	+ แรงจูงใจภายในของการคัดแยกขยะ	+ ระดับการศึกษา	

อภิปรายผล

จากการศึกษาพบประเด็นที่น่าสนใจซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์งานวิจัย ดังนี้

1. เปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการคัดแยกขยะของคน 4 Generations

ผลการวิเคราะห์การศึกษาการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการคัดแยกขยะ พบว่า พฤติกรรมคัดแยกขยะของกลุ่มเบบี้บูมเมอร์ เจเนอเรชันเอ็กซ์ เจเนอเรชันวาย และเจเนอเรชันแซด อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับระดับพฤติกรรมการคัดแยกขยะที่มีระดับปานกลางของครัวเรือนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลคลองจิก อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (Panprom, 2011) และเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงวิชัย อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ (Phupukdee, 2011) การที่ระดับพฤติกรรมการคัดแยกขยะของทั้ง 4 Generations อยู่ในระดับปานกลาง ถึงแม้ว่าจะมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะและคัดแยกขยะ และทัศนคติเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อการจัดการและคัดแยกขยะอยู่ในระดับสูง รวมทั้งการรับรู้ความสามารถของตนในการคัดแยกขยะก็อยู่ในระดับความเชื่อมั่นมาก ทั้งนี้ เนื่องจากลักษณะความเป็นชุมชนเมืองของพื้นที่กรุงเทพฯ ที่อาจไม่ส่งเสริมต่อการคัดแยกขยะ ดังนี้ (1) ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนเมืองที่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน จึงไม่มีเวลาในการคัดแยกขยะ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะเทศบาลตำบลเทพาลัย อำเภอดง จังหวัดนครราชสีมา (Chuenmuenwai & Inmuong, 2011) พบว่า อุปสรรคในการมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะ คือ ประชาชนไม่ค่อยมีเวลาในการคัดแยกขยะ เนื่องจากข้อจำกัดของการที่ต้องประกอบอาชีพเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว (2) รูปแบบการดำรงชีวิตของคนกรุงเทพฯ (Living patterns of urban population) ไม่สอดคล้องกับวิธีการจัดการขยะอาหาร เช่น การนำขยะอาหารมาผลิตปุ๋ยหมัก ก๊าซชีวภาพ หรือน้ำหมักชีวภาพ เพราะคนกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่ไม่ได้ทำอาชีพเกษตรกรจึงไม่มีความจำเป็นที่ต้องใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ รวมทั้งขั้นตอนการดำเนินการลดขยะอาหารในลักษณะดังกล่าวค่อนข้างยุ่งยาก ทำให้เสียเวลา ต้องใช้พื้นที่มาก และมีกลิ่นเหม็นรบกวนเพื่อนบ้าน จึงทำให้คนในเขตเมืองขาดแรงจูงใจและเลือกที่จะเอาขยะอาหารทิ้งลงถังขยะมากกว่าการคัดแยกขยะอาหารมาเพื่อผลิตปุ๋ยหมัก ก๊าซชีวภาพ หรือน้ำหมักชีวภาพ ซึ่งอาจมีความแตกต่างกับบางพื้นที่ เช่น พื้นที่ตำบลสวนหลวง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามที่มีครัวเรือนร้อยละ 58.4 ที่มีการใช้ประโยชน์จากขยะเปียก เช่น ทำปุ๋ยหมัก นำไปขายและ

นำไปทำแก๊สชีวภาพ (Jeamponk, 2012) ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนที่ศึกษาในเขตตำบลสวนหลวง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ทำอาชีพเกษตรกรรม/สวน คิดเป็นร้อยละ 24.3 ที่สามารถใช้ประโยชน์จากปุ๋ยหมัก/น้ำหมักชีวภาพ (3) รูปแบบการจัดเก็บขยะที่ไม่ส่งเสริมให้เกิดการคัดแยกขยะที่เหมาะสม โดยถังขยะตามบ้านและถังขยะตามเขตต่าง ๆ ของพื้นที่กรุงเทพฯ ส่วนใหญ่ยังไม่มีมีการแยกประเภทของถังขยะสำหรับขยะเปียกและขยะแห้งออกจากกันอย่างชัดเจน รวมทั้งถังขยะสีแดงสำหรับขยะอันตราย เช่น หลอดไฟ แบตเตอรี่ ยังไม่สามารถเห็นได้ตามชุมชนทั่วไป อีกทั้งการจัดเก็บและขนขยะจากบ้านเรือนของภาครัฐก็มิได้มีการจัดเก็บขยะและขนขยะตามประเภทของขยะเช่นในต่างประเทศ เหล่านี้จึงทำให้ประชาชนขาดแรงสนับสนุน/แรงจูงใจในการจะคัดแยกขยะอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ยังพบว่า เจเนอเรชันเอ็กซ์มีพฤติกรรมคัดแยกขยะสูงกว่ากลุ่มเบบี้บูมเมอร์ เจเนอเรชันวาย และเจเนอเรชันแซด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากคนในช่วงวัยนี้มีประสบการณ์เติบโตในช่วงที่ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ อีกทั้งเห็นการเปลี่ยนแปลงของสภาพสิ่งแวดล้อมและผลกระทบของปัญหาขยะมาอย่างยาวนาน รวมทั้งคนวัยนี้กำลังเป็นผู้นำครอบครัวและเป็นผู้ดูแลค่าใช้จ่ายหลัก รวมถึงค่าใช้จ่ายในการจัดการขยะของครัวเรือน จึงทำให้เห็นประโยชน์หรือความคุ้มค่าในการคัดแยกขยะมากกว่าเจเนอเรชันอื่น ๆ

2. ปัจจัยที่มีผลต่อระดับพฤติกรรมคัดแยกขยะของคน 4 Generations

กลุ่มเบบี้บูมเมอร์ จะมีความสัมพันธ์กับ 4 ปัจจัย คือ แหล่งรับซื้อขยะรีไซเคิล แรงจูงใจภายในของการคัดแยกขยะ รายได้ต่อเดือน และระดับการศึกษา โดยปัจจัยรายได้ต่อเดือนและระดับการศึกษามีความสัมพันธ์เชิงลบต่อพฤติกรรมคัดแยกขยะของกลุ่มเบบี้บูมเมอร์ ที่แปลผลได้ว่า หากมีรายได้ต่อเดือนน้อย และระดับการศึกษาน้อยจะทำให้พฤติกรรมเกี่ยวกับการกำจัดขยะและการคัดแยกขยะมากขึ้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยหลายชิ้นที่พบว่าระดับการศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อพฤติกรรมคัดแยกขยะ (Panprom, 2011; Chawsithiwong, 2011; Xu, Ling, Lu, & Shen, 2017) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากงานวิจัยทำการศึกษาในภาพรวมของกลุ่มคนที่อายุมากกว่า 54 ปีขึ้นไป ซึ่งไม่ได้เฉพาะเจาะจงกับกลุ่มเบบี้บูมเมอร์ จากผลการศึกษาที่รายได้ต่อเดือนและระดับการศึกษามีความสัมพันธ์เชิงลบต่อพฤติกรรมคัดแยกขยะของกลุ่มเบบี้บูมเมอร์นั้น เนื่องมาจากเป็นกลุ่มผู้สูงอายุหรือเกษียณจากงานประจำแล้ว อาจมีรายได้ลดลงหรือไม่แน่นอน และต้องการแหล่งรายได้เสริม (Bhisalbutra & Siriwong, 2015) ซึ่งการคัดแยกขยะเพื่อนำไปขายเป็นการสร้างงานใหม่หรือเป็นแหล่งสร้างรายได้อีกช่องทางหนึ่ง ดังนั้นหากคนในกลุ่มเบบี้บูมเมอร์ ที่มีรายได้ต่อเดือนน้อย และระดับการศึกษาน้อย การคัดแยกขยะแล้วนำไปขายก็จะเป็นช่องทางหนึ่งสร้างรายได้ในช่วงสูงวัยที่ไม่มีอาชีพใด ๆ รองรับแล้ว

ขณะที่กลุ่มเจเนอเรชันเอ็กซ์ จะมีความสัมพันธ์กับ 2 ปัจจัย คือ ทัศนคติและอัตราค่าธรรมเนียมขยะที่จ่ายต่อเดือน ซึ่งปัจจัยทัศนคติเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรม การจัดการขยะและคัดแยกขยะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Peungposop (2002) ที่ศึกษาการแยกประเภทขยะมูลฝอยของประชาชนในชุมชนเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร อย่างไรก็ตามในบางพื้นที่ เช่น ประชาชนในเขตยานนาวา กรุงเทพฯ ที่

ทัศนคติมีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมการจัดการขยะและคัดแยกขยะ (Chawsithiwong, 2011) และในบางพื้นที่ทัศนคติเกี่ยวกับการคัดแยกขยะมูลฝอย ก็ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะมูลฝอย เช่น ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลคลองจิก อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (Panprom, 2011) ส่วนอัตราค่าธรรมเนียมขยะที่จ่ายต่อเดือนเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับรายจ่ายของครัวเรือน โดยคนในช่วงวัยนี้ เป็นกลุ่มคนที่เติบโตในช่วงที่มีการแข่งขันทางเศรษฐกิจสูง และกำลังอยู่ในวัยทำงาน เป็นผู้นำครอบครัวและส่วนใหญ่เป็นผู้ดูแลค่าใช้จ่ายหลักในครอบครัว ดังนั้นหากอัตราค่าธรรมเนียมขยะที่จ่ายต่อเดือนสูงก็จะทำให้กลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์มีพฤติกรรมการจัดการขยะและคัดแยกขยะเพิ่มมากขึ้นด้วยเพื่อลดรายจ่ายจากค่าธรรมเนียมขยะและเป็นการหาช่องทางเพิ่มรายได้ช่องทางหนึ่ง

ส่วนกลุ่มเจเนอเรชั่นวาย จะมีความสัมพันธ์กับ 3 ปัจจัย คือ ทัศนคติ คนที่มีหน้าที่คัดแยกขยะในครัวเรือน และรายได้ต่อเดือน โดยทัศนคติและคนที่มีหน้าที่คัดแยกขยะในครัวเรือนเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวก ส่วนรายได้เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมการจัดการขยะและคัดแยกขยะที่แปลผลได้ว่า หากมีรายได้มากขึ้นก็จะมีพฤติกรรมการจัดการขยะและคัดแยกขยะน้อยลง เนื่องจากกลุ่มเจเนอเรชั่นวายมีลักษณะชอบความสะดวกสบาย และอยู่ในช่วงวัยทำงานและอาจมีอาชีพมากกว่าหนึ่งอาชีพ (Juntavong & Pooripakdee, 2018) ดังนั้นหากคนในช่วงวัยนี้มีรายได้มากก็จะไม่ให้ความสนใจที่จะทำพฤติกรรมการคัดแยกขยะอีก

สำหรับกลุ่มเจเนอเรชั่นแซด จะมีความสัมพันธ์กับ 3 ปัจจัย คือ ทัศนคติ แรงจูงใจ และระดับการศึกษา โดยทัศนคติ แรงจูงใจ และระดับการศึกษาเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการจัดการขยะและคัดแยกขยะ เนื่องจากเป็นกลุ่มที่ชอบอิสระ ไม่ชอบอยู่ในกรอบหรือเงื่อนไขใด ดังนั้นการแสดงออกทางพฤติกรรมการจัดการขยะและคัดแยกขยะจะขึ้นอยู่กับความต้องการของตนเองเป็นหลัก

นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ตัวแปรทำนายพฤติกรรมการจัดการขยะและคัดแยกขยะของ 4 Generations พบว่า “ทัศนคติ” เป็นตัวแปรทำนายพฤติกรรมการจัดการขยะและคัดแยกขยะเชิงบวกของ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเจเนอเรชั่นเอ็กซ์ เจเนอเรชั่นวาย และเจเนอเรชั่นแซด แต่ไม่ได้เป็นตัวแปรทำนายพฤติกรรมการจัดการขยะและคัดแยกขยะของกลุ่มเบบี้บูมเมอร์ ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มเบบี้บูมเมอร์ เติบโตในช่วงที่ประเทศไทยยังคงมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และไม่ต้องเผชิญกับความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมสภาพสังคมยังมีลักษณะอยู่ในช่วงยังไม่พัฒนามากนัก สิ่งของต่าง ๆ มักทำมาจากวัสดุที่เป็นธรรมชาติ เมื่อสิ่งนั้นกลายเป็นขยะก็ไม่เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมมากนัก ทำให้กลุ่มเบบี้บูมเมอร์ไม่รู้สึกถึงการต้องจัดการและคัดแยกขยะเท่าที่ควร จึงทำให้มีทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสิ่งแวดล้อมมีไม่มากนัก รวมทั้งช่วงเวลาดังกล่าวหน่วยงานต่าง ๆ ก็ไม่ได้มีการส่งเสริมหรือให้ความสำคัญกับการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของประเทศมากนัก โดยดูได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-12 จะพบว่า การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติที่สูญเสียไปเพิ่งเริ่มมีปรากฏในแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 4 (2520-2540) ซึ่งตรงกับช่วงการเติบโตของเจเนอเรชั่นเอ็กซ์ และภาครัฐก็ยังคงเพิ่มเติมความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแผนพัฒนา ฯ ลำดับถัดไปซึ่งตรงกับช่วงการเติบโตของเจเนอเรชั่นวาย และเจเนอเรชั่นแซด

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Environmental Deprivation (Tremblay & Dunlap, 1978) ที่เชื่อว่าทัศนคติสิ่งแวดล้อมสามารถพัฒนาขึ้นได้จากภาวะความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้กลุ่มที่เกิดในยุคหลังซึ่งหมายถึงเจเนอเรชันเอ็กซ์ เจเนอเรชันวาย เจเนอเรชันแซด มักจะเผชิญกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มากมายและหลากหลายอันเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร ความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี และการพัฒนาประเทศที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่เพิ่มมากขึ้น และการเพิ่มของของเสียจากการพัฒนาต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างที่ก่อให้เกิดปัญหาทางสิ่งแวดล้อมและผลกระทบต่างๆ ตามมาต่อคนรุ่นดังกล่าว ทำให้พวกเขาตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง ชุมชนและสังคม อีกทั้งให้ความสนใจและพยายามแก้ไขปัญหาขยะในสิ่งที่สามารถทำได้ ดังนั้นทัศนคติทางสิ่งแวดล้อมของกลุ่มเหล่านี้จึงมีมากขึ้น

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยอีกหลายชิ้นที่พบว่าผู้ที่อายุน้อยมีแนวโน้มว่าจะมีทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมากกว่าผู้ที่มีอายุมากกว่า (Abdul-Wahab & Abdo, 2010; Plombon, 2011; Gifford & Nilsson, 2014) จึงเป็นการสนับสนุนว่าไม่พบว่าตัวแปรทัศนคติส่งผลต่อพฤติกรรมการจัดการและคัดแยกขยะในกลุ่มเบบี้บูมเมอร์

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การสร้างทัศนคติที่ดีต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมควรเป็นแนวทางหลักเพื่อการเสริมสร้างพฤติกรรม การคัดแยกขยะที่ต้นทางของประชาชนในชาติ ซึ่งสามารถส่งเสริมผ่านช่องทางที่หลากหลาย เช่น สื่อโฆษณา สื่อออนไลน์ การจัดชมรมอาสาสมัครอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เนื่องจากทัศนคติเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การคัดแยกขยะของกลุ่มคนส่วนใหญ่ในสังคม (กลุ่มเจเนอเรชันเอ็กซ์ เจเนอเรชันวาย และเจเนอเรชันแซด)
2. การใช้กลยุทธ์ “สร้างรายได้จากการคัดแยกขยะ” ควรเป็นแนวทางเพื่อการเสริมสร้างพฤติกรรม การคัดแยกขยะที่ต้นทางในบางกลุ่มเท่านั้น เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ และกลุ่มวัยเริ่มทำงาน อาจได้ผลไม่มากเท่าที่ควร หากนำไปใช้กับกลุ่มอื่น ๆ
3. การสร้างแรงจูงใจในการรักษาสิ่งแวดล้อมเป็นอีกหนึ่งแนวทางส่งเสริมเพื่อการเสริมสร้างพฤติกรรม การคัดแยกขยะที่ต้นทาง โดยเฉพาะกับกลุ่มเยาวชนของชาติซึ่งจะเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีค่าต่อการพัฒนาประเทศและเม็ดเงินที่สำคัญยิ่งในการรักษาสิ่งแวดล้อมต่อไปในอนาคต
4. การส่งเสริมและสอดแทรกแนวคิด “การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม” ผ่านทุกระบบและกลไกต่าง ๆ ในสังคม เป็นการปรับเปลี่ยนแนวคิดของคนและถ่วงดุลการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างสุดโต่ง อีกทั้งเป็น การสร้างกลุ่มคนหัวใจสีเขียว หรือ “Green Generation” กลุ่มคนที่มีแนวคิดในการรักษาคุณภาพของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งพร้อมที่จะร่วมพัฒนาประเทศไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเกี่ยวแนวทางในการส่งเสริมประชาสัมพันธ์การคัดแยกขยะให้สอดคล้องกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการคัดแยกขยะของคนแต่ละเจนเนอเรชัน
2. ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเกี่ยวแนวทางเสริมสร้างทัศนคติเกี่ยวกับ ความรับผิดชอบต่อการจัดการขยะและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของคนในสังคมอย่างยั่งยืน

References

- Abdul-Wahab, S. A., & Abdo, J. (2010). The effects of demographic factors on the environmental awareness of Omani citizens. *Human and Ecological Risk Assessment: An International Journal*, 16(2), 380-401.
- Bhisalbutra, P., & Siriwong, P. (2015). The preparation for retirement of supporting personel of Sukhothai Thammathirat Open University. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 8(3), 202-214.
- Caritas Thailand. (2018). *thamkhwām khaočhai khon tǣla eneration lǣo khun la yū Gen nai? [UNDERSTAND EACH GENERATIONS, WHAT GENS ARE YOU?]* Retrieve frome <http://www.jpthai.org/content/view/806/0/>
- Chawsithiwong, B. (2011). factors of public participation in solid waste recycling in Yannawa district. *Journal of the Association of Researchers*, 16(3), 152-161.
- Chuenmuenwai, K., & Inmuong, U. (2011). Participation of the Population in Solid Waste Separation at the Taepalai Municipality, Khong District, Nakhon Ratchasima Province. *KKU Journal for Public Health Rese*, 4(2), 39-48.
- Dechawatanapaisal, D. (2009). Recognition and work motivation of Generation Y: the perspective between various generation in organizations. *Chulalongkorn Business Review*, 31(121), 1–25.
- Gao, W. M., Cao, Q. R., & Xu, Z. Q. (2015). The Difference of Safety Behavior between New Generation Employees and Traditional Employees. *Safety and Environmental Engineering*, 22(3), 140-146.
- Gifford, R., & Nilsson, A. (2014). Personal and social factors that influence pro-environmental concern and behaviour: A review. *International Journal of Psychology*, 49(3), 141–157.
- Hanmano, P. (2015). THE PURCHASING BEHAVIOR ON PRODUCTS OF CUSTOMERS GENERATION B, GENERATION X AND GENERATION Y IN MODERN RETAILERS OF NAKHON RATCHASIMA PROVINCE. *Journal of Business Administration*, 4 (1), 54-75.
- Jeamponk, P. (2012). The Study of Waste Utility and Household Management at Suanluang Sub-District, Amphawa District, Samut Songkram Province. Retrieved from <http://ssruir.ssru.ac.th/handle/ssruir/674>
- Juntavong, A., & Pooripakdee, S. (2018). Influencing Factors effect to Purchasing Decision in M-Commerce in Womenomics' Generation Y. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 11(3), 2648-2664.

- Kamolsupachinda, K. (2015). *Social Media Use and Generational Identity: The Differentiation between Baby Boomers Generation vs. Y Generation*. Graduate School, Bangkok University.
- Kengkarnchang, K. (2013). Generation Y and a New Challenge in a Human Resources Administration. *Journal of Social Sciences and Liberal Arts*, 2(1), 15-27.
- Lipowski, M. (2017). The Differences between Generations in Consumer Behavior in the Service Sales Channel. *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio H-Oeconomia*, 51(2), 159-167.
- Lissitsa, S., & Kol, O. (2016). Generation X vs. Generation Y—A decade of online shopping. *Journal of Retailing and Consumer Services*, 31, 304-312.
- Meier, J., & Crocker, M. (2010). Generation Y in the workforce: Managerial challenges. *The Journal of Human Resource and Adult Learning*, 6(1), 68.-78.
- Panprom, C. (2011). *Household Participation in Domestic Waste Segregation: Klongjirik Municipality, Bang Pa In, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province*. Master of Science (Environmental Management), National Institute of Development Administration.
- Peungposop, N (2002). Solid-waste separation by the people in the communities of Bang Kapi district in Bangkok. *Journal of Demography*, 19(3), 67-78.
- Phupukdee, W. (2011) Factors affecting the solid waste management in household of people in Bueng Wichai sub-district administrative organization, Mueang district, Kalasin province, *PraeWaKalasin J. Kalasin Univ.* 1(1): 39-44.
- Plombon, E. (2011). Factors affecting pro-environmental attitudes. *Journal of Undergraduate Research*, 25, 1–14.
- Pollution Control Department. (2007). *khūmū prachāchon phūā kānlot khat yāēk lāe chai prayōt khaya mūnfoj chumchon [MANUAL FOR WASTE REDUCING WASTE SEPARATING AND SOLID WASTE UTILIZING]* Bangkok: Kotchakorn publishing.
- Pollution Control Department. (2008). *khūmū nāēothāng kānlot khat yāēk lāe chai prayōt khaya mūnfoj samrap ‘āsāsamak phithak sapphayākōn thammachāt lāe singwætloṃ [GUIDELINE TO REDUCING SORTING AND UTILIZING SOLID WASTE FOR VOLUNTEERS TO PROTECT NATURAL RESOURCES AND THE ENVIRONMENT]* Bangkok: Pollution Control Department.
- Pollution Control Department. (2018). *Thailand State of Pollution Report 2017*. Bangkok: Wongsawang Publishing & Printing Co.,Ltd.

- Pranglit, A., & Santidhirakul, O. (2015). Factors Affecting Job Satisfaction of Generation Y Employee at Thaiunion Manufacturing Company Limited. *AccAB journal*, 1(2), 1-40.
- Sirisunyaluck, B. (2016). Human Capital of Generation Z and Readiness for Living in Aging Society. *Journal of Community Development and Life Quality*, 5(1): 36 – 45
- Sirithorn, S., & Chirapravati, V. (2012). MEDIA EXPOSURE AND INNOVATION ADOPTION OF GENERATION X AND GENERATION Y CONSUMERS. *Journal of Public Relations and Advertising*, 5(2), 111-130.
- Tremblay, K., & Dunlap, R. (1978). Rural-urban residence and concern with environmental quality. *Rural Sociology*, 43(3), 474-491.
- Wanodya, W. G. M. U., & Perera, H. P. N. (2018). *Perception of Generation Y on Waste Disposal and Waste Management in Sri Lanka*. Paper present at International Forestry and Environment Symposium. Retrieved from <http://journals.sjp.ac.lk/index.php/fesympo/article/view/3728>.
- Xu, L., Ling, M., Lu, Y., & Shen, M. (2017). Understanding household waste separation behaviour: Testing the roles of moral, past experience, and perceived policy effectiveness within the Theory of Planned behaviour. *Sustainability*, 9(4), 625.
- Zemke, R., Raines, C., & Filipczak, B. (1999). *Generations at Work: Managing the Clash of Veterans, Boomers, Xers, and Nexters in Your Workplace*. New York: AMACOM Books.